

ABONAMENTUL

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/2, 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/2, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oră 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Adunarea comitatului Alba-inferioară.

— Raport special. —

Congregația de primăvară a comitatului Alba-inferioară s'a ținut în 27 Martie în sala festivă a comitatului din Aiud.

Din partea membrilor maghiari adunarea a fost bine serotată, români însă au fost foarte puțini.

La ordinea zilei au fost peste 120 puncte, între aceste mai momentose au fost rescriptul, prin care ministerul își notifică denumirea și hotărârea conferenței ardelenice pentru dreptul electoral. La discutarea acestora s'a încins o discuție interesantă.

Comitetul permanent a propus ca rescriptul, prin care guvernul își notifică denumirea, să se ia simplu la cunoștință. Față de aceasta propunere, profesorul din Aiud, Fogarassy Albert face propunerea, ca guvernul democratic, care are în programul său realizarea aspirațiilor naționale maghiare să fie salutat *cu bucurie*. Punându-se chestiunea la vot, majoritatea primește propunerea comitetului permanent.

În legătură cu aceasta s'a pertractat rescriptul ministrului de interne, prin care ne notifică denumirea lui Dr. Ugron Gábor de comisar regesc pentru Ardeal. Comisiunea permanentă a propus, ca și acest rescript să se ia simplu la cunoștință. Profesorul Fogarassy din contră propune să se ia *cu bucurie* la cunoștință și într-o vorbire mai lungă arată însemnătatea dignității de comisar pentru Ardeal din punct de vedere național maghiar, cultural și economic. Zeyk Dániel, membru în Casa magnaților și comite suprem în penzie, militează pentru propunerea comitetului permanent și zice, că comisariat regesc deosebit pentru Ardeal din punct de vedere al dreptului public e o greșală, un paradox, după ce Ardealul e contopit cu Ungaria proprie prin uniune.

Nu e consult a face separatismul acesta nici din punct de vedere politic, știut fiind, că există un mare partid politic, care dorește autonomia Ardealului și lucrează în direcția aceasta. Punându-se chestiunea la vot, a fost primită cu majoritate de voturi propunerea lui Fogarassy.

Trecând peste celelalte rescripte ministeriali, s'a pus la ordinea zilei hotărârea conferenței ardelenice pentru dreptul

electoral, în care e recercat guvernul, ca în proiectul de reformă electorală să condiționeze dreptul de vot dela cetitul și scrisul în ungurește. Comitetul permanent recomandă spre primire aceasta hotărâre cu întregirea făcută de deputatul Vințului Dr. Mayer Ödön et consortes ca școlile confesionale române gr-cat. și gr-orientali să fie statificate.

Față de propunerea aceasta la cuvântul membrul român al congregației Dr. Izidor Marcu canonic în Blaj, și zice următoarele:

Din propunerea comitetului permanent cu întregirea dlui Dr. Mayer și consoții trebuie să relevăm două puncte însemnate, cari mă îndeamnă să-mi ridic cuvântul. Cu atât mai vârtos am să o fac aceasta, că ele ating de dreptul bisericii și poporul românesc. În propunerea comitetului permanent să insistă pentru statificarea școlilor confesionale. Tendenza de statificare învoalvă în sine o neîncredere față de biserică, care de veacuri s'a ocupat și se ocupă cu instrucția poporului. Neîncrederea aceasta nu e justificată prin nimic, deoarece biserică și-a împlinit conștient și spre binele poporului misiunea sa. Tendenza de statificare e și injurioasă pentru biserică, care a adus jertfe foarte mari pentru susținerea școlilor sale și dreptul ei de-a susține școli, este garantat prin legile patriei noastre. E cunoscut, că educația morală a poporului mai cu efect se face în școlile confesionale. Din acest punct de vedere interesul statului pretinde, ca aceste școli să rămână și să-și împlinească și pe mai departe chemarea lor culturală și moralizatoare. Fiecare confesiune creștină vede în școala sa nu numai un element cultivator, dar totodată și o condiție necesară pentru întărirea și prosperarea bisericii sale.

Pentru bisericile românești încă e jignitoare tendința de statificare, și chiar de aceea rog Onorabila congregațiune să treacă la ordinea zilei peste propunerea dnilor Dr. Mayer et consoții.

Ce privește punctul al doilea, condiționarea dreptului de vot dela cetitul și scrisul ungureșc. e cunoscut, că guvernul actual a pășit înaintea țării cu lozincă democratismului. Democratismul acesta promis l-a și dovedit prin reforma dreptului electoral, de care și-a legat nu numai onoarea, ci și existența sa. Proiectul de reformă prezentat de guvern însă nu corespunde postulatelor adevăratei democrații, care pretinde sufragiul universal și votare secretă. În proiectul prezentat amândouă lipsesc.

Nu mă voi ocupa de votarea secretă, ci mă restrâng la universalitatea dreptului de alegere. Aceasta este foarte restrinsă. Între altele prin condiționarea dreptului de vot dela cetit și scris. După ce sarcinile publice și îndatoririle pentru susținerea și apărarea patriei se impun tuturor cetățenilor fără considerarea că știu ceti și scrie. Dreptatea ar aduce cu sine, ca acelora, cari au ajuns la o anumită etate să li-se acorde dreptul de vot fără nici o deosebire.

Condiționarea dela cetit și scris atinge în mod însemnat poporul românesc, mai ales pe aceia cari locuiesc împrăștiți prin munți, unde frecventarea școlii este peste măsură anevoioasă și considerând, că o mare parte a comitatului nostru se extinde în ținuturile muntoase și din cauza aceasta poporul de acolo din neștiință de carte în număr considerabil e lipsit de dreptul de vot. Mă mir cum chiar în acest comitat se află domni, cari să soliciteze condiționarea dreptului de vot dela cetitul și scrisul ungureșc. Dacă aceasta s'ar realiza, atunci și numărul mic al alegătorilor români de acum, s'ar reduce în mod considerabil și putem zice că poporul român ar fi eschis aproape de tot dela dreptul de vot.

Accasta nu e numai părerea mea, ci o împărtășesc și alți mulți și încă maghiari, ca dovadă îmi iau voce a vă citi hotărârea ce a adus-o în chestia aceasta municipiul cetății Komárom în 12 Martie:

„Adunarea municipală la propunerea membrului Dr. Kállay Endre anunță, că încopcierea dreptului de vot

ce e acum sub discuție în dietă, de scris-cetitul în ungurește nu o ține de congruență nici cu rezonul politic, nici cu lealitatea. Prin înarticulara condiționării amintite s'ar priva de dreptul de vot sutele de mii cetățeni de limbă străină, cari s'au dovedit credincioși patriei, numai pe motivul, întrelăsării păcătoasă a guvernelor de până aci, cari nu le-a dat posibilitate, ca să învețe limba statului."

Pe baza motivelor desfășurate propun ca peste hotărîrea conferinței ardeleni pentru dreptul electoral și adausul dlui Dr. Mayer și consoții să se treacă la ordinea zilei.

Vorbirea a fost ascultată cu mare atențiune. După aceea ia cuvântul Fogassy Albert șeful clubului kossuthist din comitatul Alba-inferioară și propune, ca să se dea un termen de zece ani, pentruca în acest interval de timp toți să învețe a cetii și scrie ungurește și numai atunci să se condiționeze dreptul de vot dela scrisul și cetitul unguresc. Spune, că motivul, ce de regulă se aduce pentru restrângerea dreptului de vot acum să se asigure supremația maghiarilor nu are bază reală, deoarece chiar și dacă considerăm numai Ardealul, maghiarii deși mai puțini la număr decât românii, în ce privește inteligența și cultura le sunt superiori și se admitem încă vor progresa în decursul timpului, dar nici maghiarii nu vor sta pe loc și astfel distanța va sta și pe viitor. Apoi supremația maghiară nu o susțin numai maghiarii ardeleni, ci maghiarimea din întreaga țară. Recunoaște, că li-s'ar face nedreptate acelor cetățeni fideli ai statului, cari fără vina lor nu știu ungurește, dacă ei ar fi lipsiți de dreptul de vot. Adaugă, că după statistica din 1910, dacă după dreptul electoral s'ar condiționa numai de cetit și scris dintre 44 cercuri electorale ardeleni, românii ar

avea majoritatea în 8, sașii în 8, iar în celelalte 28 majoritatea ar fi maghiară. Propune, ca guvernul să fie felicitat pentru proiectul de reformă electorală. Pentru propunerea comitetului permanent a mai vorbit Zeyk Dániel și dl Jancsó Sándor. Toți oratorii s'au ocupat cu chestiunea naționalităților și în special cu chestiunea română.

Nouă orientare. Ziarul „Lumina“ din București reproduce din „Neamul Românesc“ un articol scris de dl N. Iorga, care cum se știe susținuse din toate puterile politica nefastă a României de a merge alături cu Înțelegerea.

„Am început, — scrie acum dl Iorga, — un războiu greu cu toate mijloacele noastre, și luând asupra-me un risc imens. Am pus în joc tot ce ne dăduse o îndelungată muncă de atâtea decenii, ba chiar acel fond de bogăție, de artă, de cultură în toate ramurile, pe care ni-l lășaseră înaintașii mai vechi. Am jertfit o mare parte din floarea tineretului nostru, din frunzașii prin inteligență și moralitate ai generației tinere. Am consimțit a-se face un pustiu din tinuturi înfloritoare, și alături de morți luptelor înverșunate am pus și pe ai cimplilor boii de războiu.

„Și ce ajutor am avut, după ce atâtea ni-se făgăduise. Într-o formă așa de precisă și cu garanții, care păreau așa de asigurătoare? Dela început am fost dați pe seama Rusiei, care, în toate înfașările ei, ne-a înșelat și și-a râs de noi, mergând și până la oprirea munțiilor, cu care poate am fi prelungit simțitor rezistența noastră. Căci de atâtea era vorba, de rezistență, odată ce în Brusilov, care, într-un vestit discurs de Anul Nou, a și ilustrat, cu prea puțină cuviință și cu călcarea brutală a ordinii simț de dreptate, pe acei, cari fuseseră lăsați tot de dânsul în părăsire, nu i ardea de loc să-și

facă rona ofensivă. Iar Sarrail s'ar fi gândit mai mult la legăturile lui cu Cailaux și la o lovitură în Franța.

„Astăzi drumurile ne sunt închise, prietenii n-s'au făcut în dușmani, scopurile de războiu, care singure ne s'oseseră din căldă și profitabila noastră neutralitate, nu se mai văd împede înaintea ochilor, și președintele Wilson, al cărui discurs nu lasă la o parte legitimele pretenții ale Italiei, nu cunoaște de loc pe ale unui mic popor, care nu s'au lăsat întrecut de ni eni nici în viație, nici în s'crificiu. Suntem siguri, și nimeni nu mai vrea, nu mai poate să ne ajute. Părăsind deci legaturile, care nu ni-au folosit la nimic, să consultăm singurul nostru interes și potrivit cu dânsul să tratăm, ca și când cu nimeni nu am fi înșelat nimic, și nimeni nimic nu ni-am da'ori“...

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 1 Aprilie. Frontul vestic. În spre seară s'au înăsprit luptele de artilerie și mine pe frontul ce se estinde spre nord de Somme. Continuăm atacurile între valea Luce și Avre. Am ocupat culmile ce sunt spre nord de Moreuil. Englezii și francezii au îndreptat mai multe contraatacuri nesuccese, prin ce au suferit pierderi imense. Prin eșirile locale de pe țărmii vestici dela Avre am ajuns în stăpânirea pădurii dela Arrachis.

Diviziile franceze au încercat și eri mai multe atacuri ca să reocupe culmile și comunele pierdute spre vest de Montdidier și dintre Don și Matz. Atacurile lor au eșuat. Dela începutul luptelor numărul prizonierilor laolaltă

FOIȚA.

Nebunul.

— De: Alexandru Petöfi. —

.... De ce mă conturbați?
Cărați-vă de aici!
Un biciu eu împletesc
Din razele de soare.
Cu biciul meu de foc
Lumea s'o biciuesc!
Vor suspină iar eu
Voi hohoti mereu,
Cum hohotiră atunci,
Când eu gemeam, plângeam.
Hahaha!
Căci viața e așa:
Gemem și hohotim,
Dar moartea zice: Tac!
Murii și eu odată
Mi-au pus otravă în apă,
Cei ce-mi beură vinul,
Ce faptă săvârșiră
Ca să-și ascundă crima,
Violenții ucigași?
Când eu zăceam întins:
Mi-mbrățișau cadavrul
Și lacrimi le curgeau.

Mi-ar fi plăcut, să sar
Și nasul să le mușc.
La ce? însă gând am
Remănu-le mai bine,
Miroase-mă când eu
Voi putezi din greu,
Și necese se cu toții
Hahaha!
Și unde mă îngropară?
În Africa. Norocul
Chiar asta mi-a fost însă,
Căci e hienă — apoi
Mi-a desgropat mormântul.
Aceasta fiară-mi fuse
Unicul binefăcător,
Totuși am înșelat-o.
Ea pulpa mi o voia
S'o mănăce, dară eu.
Eu... înima i-am dat,
Ce-a fost atât de amară
Că fără a crăpat.
Hahaha!
Dar înzădar, așa
Pățește cel ce vrea
Ca omului vre-un bine să îi facă.
Știți voi ce este omul?
Cei mulți și astăzi zic:
Că este rădăcina
Ulei frumoașe fieri,
Ce'n ceriuri înflorește.

Dar nu i adevărat.
Căci omul e chiar floarea
Și-a sale rădăcini
Sunt jos acolo în iad.
La aceste m'a învațat
Un mare filosof,
Dar tot atunci prostia
I-a fost cu mult mai mare,
Căci a pierit de foame.
De ce nu a furat?
De ce n'a jefuit?
Hahaha!
La ce însă mai rid?
Cum ride un nebun,
Când trebuie să plâng
De răutatea lumii.
Chiar însuși Dumnezeu
Cu o biul lui de nor
Adese o deplânge
Crearea întregii lumi
Dar lacrima din ceriuri
E numai de prisos.
Ea cade pe pământ
Pe acest pământ murdar,
Iar oamenii pe urmă
O calcă în picioare,
Și lacrima din ceriuri
Preface-se în... tină
Hahaha!
O ceriu, o ceriu soldate veteran,

cu cei prinși în ultimele zile trece peste 75 mii.

La cursul de jos al râului Piave, regiunea Asiago și Laglia am respins eșirile italiene de sondaj.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Informațiuni.

Inspecție școlară. Directorul suprem din Cluj dl. *Szentimrei István* a făcut inspecția obișnuită în cursul săptămânii acesteia la gimnaziul nostru. Dl. *Szentimrei* a sosit Miercuri în Blaj, unde a stat până Sâmbătă. În acest interval a inspectat cu deamănuntul tot asistând la orele de prelegere și luând în revistă toate colecțiile. S'a declarat mulțumit cu cele văzute.

Situația lui Czernin se clarifică. Din cercurile competente austriece transpiră știrea, că rămânerea contelui Czernin în fruntea ministerului de externe începe să se clarifice. Se crede, că contele Czernin se va depărta de la conducerea ministerului de externe numai după încheierea definitivă a păcii cu România.

Daruri. Dl. *Romul Rusu*, notar în Târlău, din prilejul înmormântării iubitului său fr. *Ovidiu Rusu*, elev în cl. VI a gimnaziului nostru, a depus la mână profesorului de clasă dl. *Al. Ciura* suma de 200 coroane, ca fondățiune, din interesele căreia să se dea anual un premiu pentru elevii diligenți din clasa a șasea.

Suma aceasta se va completa încă cu colecta elevilor din cl. VI a gimnaziului nostru, ce se va publica în coloanele „Unirea”.

Producție teatrală. Sunt zile de suferință mai multe ca cele de bucurie și cu atât mai vădit azi. Noi cei din jurul Ibașfalăului am avut și o zi de bucurie, căci în 16 Martie, tinerimea română din Sântioana săsească, sub conducerea d-șoarei *Ro-*

zalia Issip, a aranjat o producție teatrală urmată de jo, foarte bine succasă.

Câtigul atât materialmente cât mai vădit moralmente a fost peste așteptare.

S-au predat: 1. Colo în vale (cântare). 2. Peștitori, piesă teatr. 3. Co'o jos în grădiniță. 4. Fa bine și așteaptă rău. 5. Codrule mării ta. Diletanții au fost scâlțați în aplauzele publicului sosit din depărtări.

Felicităm pe tinera d-șoară care atât de mult jertfește pentru susținerea școlii în al cărei favor a fost destinat venitul producțiunii. Numai înainte! *Cor.*

Ajutorarea notarilor. Ministrul de interne a autorizat municipiile, ca notarilor și subnotarilor să le lixivideze un ajutor-belic. Suma ajutorului s'a statorit pentru notari în 500 cor. anual, pentru subnotari 320 cor. Subnotarii necăsătoriți nu vor primi acest ajutor.

Ajutorarea penzionaților. Monitorul oficial publică ordinațiunea guvernului privitor la ajutorarea penzionaților statului. Penzionații dinainte de 1912 vor primi un ajutor anual după gradațiune stabilită și anume:

Ceice au o penzie mai mică de 1800 cor. anual, primesc ajutor de 600 cor.

Dela 1801—2000 cor. — 660 cor.

„ 2001—2200 „ — 720 „

„ 2201—2400 „ — 780 „ și așa

mai departe tot la două sute cor. câte 60 cor. ajutor.

Ceice au fost penzionați după 1912, primesc mai puțin, după ce aceștia capătă și bani de cuartir. Astfel ceice au penzie până la 1400 cor. primesc ajutor de 360 cor. Dela 1401—200 cor. primesc 420 cor. și la fiecare mie câte 40 cor. ajutor.

Ajutoarele se referesc la funcționari, profesori și învățatori, cari primesc penzia dela stat.

Schimbul prinsonierilor. Pe urma păcii încheiate cu Rusia, prinsonierii ruși interpretează fals schimbul lor cu prinsonierii noștri din Rusia și în graba de a ajunge

cât mai în grabă acasă, își părăsesc locurile, unde sunt aplicați, desertând și mergând în tabere ori rătăcind pe aiea, ca să ajungă mai în grabă acasă. Pentru a regula schimbul și transportul de prinsonieri, ministrul comun de războiu a dat un ordin, prin care dispune:

Impărțirea prinsonierilor rămâne cea de până aci. Fiecare lucră acolo, unde a lucrat până acum. A concedia sau a dimiti pe prinsonieri, nu e permis. Tratamentul prinsonierilor rămâne același. Nu se poate permite, ca prinsonierul, fie acela și ofițer sau cu mijloace materiale mai bune, să plece înainte de ce i-s'a statorit termenul. Prinsonierii nu pot duce cu ei obiecte de aur, argint, juveere, afară de ale lor. Bani de hârtie pot duce până la 1000 cor. Nu pot duce revizite militare, ochelari, aparat fotografic etc.

Prinsonierii, cari au desertat după 1 Martie, vor fi pedepsiți și transportați numai cu ultimul transport spre casă. Celce nu vooște să se reintoarcă în Rusia, poate anunța cazul pazei pentru prinsonieri. Dacă nu sunt motive împotriva acestei rămăneri, i-se permite stabilirea aici.

Ordinațiunea nu amintește, când se va începe transportarea prinsonierilor.

Mulțămită publică (urmare). Pentru fondul *studenților morboși dela școlile noastre* din loc, au binevoit a contribui încă: Dr. *Laurențiu Pop* adv. 20 cor., Dr. *Alexandru Bordia* medic 10 cor., Dr. *Candiu David* adv. 10 cor., *Victor Lazar* preot *Marosborgó* 20 cor., *Ioan Hossu* paroh-protop. on. 20 cor., *Filip Pop* paroh-vprot. on. în amintirea neuitatei sale fice măr. preot *Glîgor* 20 cor., *Emil Pop mare proprietar* 60 cor., Dr. *Valeriu Traian Frențiu*, episcop, ca recunoștință față de regretatul prof. *Octavian Bonfiniu* Banfi 50 cor., *Traian Raicu* preot (colectă) 40 cor., *Alex. Donia* preot *Vasláb* 1 cor., *Octavian Bulbac* preot în amintirea părintelui său *Ioan Bulbac* protopop 40 cor., *Ioan Crișan* paroh *Totháza* 5 cor., *Alexiu Pop* protopop *Szaniázló* (*Sanișlau*) colectă 300 cor., anume: dsa 20 cor., *E. Nuțu* învățătoare 10 cor., pruncii școlari 25 cor., din fondul *S. Nicolae* s'au dat 100 cor., *George Szilágyi* mare proprietar 62 cor., *George Miculaș* cantor 10 cor., *Alexandru Bonea* mag. post. penz. 40 cor., *Augustin Szabó* farmacist 20 cor., *Terezia Mos* și *Ana Erdei* 4 cor., *Floarea Moș* a colectat 9 cor. Binevoiască a primit cu toții respectuoasă și călduroasă mulțămită. *Direcțiunea gimnazială.* (Va urma)

Recvirarea porcilor slabi. Ministrul alimentației publice s'a adresat agronomilor, îndrumându-i să și ofere porcii slabi în scopul prevederii armatei și a populației cu ușoare. Rezultatul însă a fost sub așteptare. Ministrul a ordonat deci, ca porcii nelngărăși să fie recvirați. Ordinațiunea se referă la exemplarele dela 40 kgr. în sus. Recvirarea nu se execută, întrucât economii îngrășă porcii pe seama armatei. Pentru trebuințele casei se lasă exemplarele de prăsilă și după fiecare familie de 4 inși cel mult un exemplar pentru îngrășare.

Necrolog. † *Ovidiu R. Rusu*, student în cl. VI-a gimnazială, după lungi și grele suferințe suportate cu resignare creștinească, a repausat Jol în 21 Martie n., la orele 4 dimineața, împărțit fiind cu ss. *Taine*. În mormântarea a avut loc Sâmbătă în 23 Martie la 2^{1/2} d. a. în cimiterul gr.-cat. din Blaj.

Odihneasă în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suctu.

Ți-e soarele medalie la piept,
Iar sdrențuita haină-ți este norul.
Hm! Cum se mântuiesc de-un veteran
Recompensând o slujbă nevoiașă
O slujbă lungă, grea
Cu sdrențe și medalii.
Hahaha!
Și știți ce 'nseamnă 'n graiul omenesc,
Când vesel glăsuiește Pipalaca?
Iaseamnă că... Iacunjură femeia!
Femeia pe bărbați
I-atrage cătră sine,
Ca fluviile marea.
De ce? Ca să-i înghită.
E-o bestie femeia,
Nespus de minunată,
Dar plină de primejdii.
Nectar otrăvitor
În cupă aurită
Eu te-am bent, iubire!
Abia atât din tine,
Cât face-un strop de rouă,
Mai dulce-i decât marea
În miere prefăcută;
Și-abia atât din tine,
Cât face un strop de rouă,
Ueide altfel decât
Un ocean de otrăvă

Văzuta-ți oceanul,
Când e brăzdat de vifor
Și samănă samănța
Cumplităi morți întrânsul?
Și ați văzut furtuna,
Acest țăransmo'it
Cum ține strâns în mână
Harapnicul de fulger?
Hahaha!
Când poama este coaptă,
Ea cade atunci din pom
Pământ tu poamă coaptă
Ți-e vremea ca să cazi.
Aștept doar' până mâine
Și dacă nici atunci
Nu-i ziua judecării
Celeia de pe urmă:
Eu sap până în centrul
Pământului. Și duc
Cu mine prav de pușcă
Și lumea 'ntreagă apoi,
În aer o arunc...
Hahaha!

Traducere de *Traian Amos Pinteru.*

„ECONOMUL“ institut de credit și econ., soc. pe acții, Cluj.

CONVOCARE.

„ECONOMUL“ institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj, își va ține

adunarea generală ordinară a XXXII-a

în 10 Maiu n. 1918, Vineri la 10 ore a. m. în localitatea institutului (Strada Wesselényi Miklós Nr. 26).

Obiectele adunării vor fi:

1. Constituirea adunării.
2. Numirea alor 3 acționari pentru verificarea procesului verbal și scrutare.
3. Raportul direcțiunii; raportul comitetului de reviziune; stabilirea bilanțului pro 1917; fixarea dividendului; decidera asupra propunerilor direcțiunii și darea absolutului.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune după sortirea cf. §. 32 din statute și a unui membru în locul devenit vacant prin abdicere.
6. Alegerea membrilor în comitetul de reviziune pentru locurile vacante.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

La aceasta adunare se invită acționarii institutului, făcându-se atenție la dispozițiunile § 19 și 20 din statute.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii „Economul“ în Cluj, ținută la 23 Martie 1918.

Dr. Iacob Radu m. p.
prezident.

Dr. Frâncu m. p.
director executiv.

Raportul comitetului de reviziune.

Onoraiă adunare generală!

Avem onoarea a Vă raporta, că am examinat cărțile principale și auxiliare ale institutului de credit și economii „Economul“, mai departe am examinat bilanțul anului 1917 și contul profit și pierdere și am aflat, că acelea sunt conduse cu conștiințiozitate și încheiate corect și acurat. Am cercat și ne-am convins, că activele arătate în valori și efecte s'au aflat de față și în consonanță cu registrele de contabilitate și induse în inventar. Vă rugăm deci a primi bilanțul și a da absolutul direcțiunii și subscrisului comitet de reviziune pentru gestiunea anului expirat.

Proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului curat l-am examinat și-l recomandăm spre primire, prin urmare propunem să se dea:

5%	dividend statutar acționarilor	K 20.000—	
10%	pentru scopuri filantropice din cari:		
5%	bisericii gr-cat. din Cluj	K 1.571'88	
5%	împărțitan le prin adun. gen. pres.	1.571'88	K 3.143'76
10%	tantiema direcțiunii		3.143'76
4%	directorului executiv		1.257'50
8%	funcționarilor		2.515—
5%	comitetului de reviziune		1.571'88
2%	membrilor externi		628'75
5%	fondului de pensuni		1.571'88
7%	special de rezervă		2.200'63
1%	de rezervă		314'37

Restul de 48%:

Supradividendă acționarilor	4.000—
Dotarea serviciului informator în cărți și rev. econ. și culturale	1.000—
Remunerația personalului care nu se împărțesește din tantiemă	1.200—
Fondului creat pentru scrisuri funciare cf. hotărârii adunării gen. iubilare	1.000—
Parohiei române gr-cat. pentru susținerea școlii gr-cat. din Cluj — fără ajutor de stat —	2.200—
Dotăția micii studenților acad. „Dr. Aurel Mureșan“	500—
Dotăția fondului „Dr. Alexandru Mocsonyi“ pentru aj. școlilor profesionale — fără ajutor de stat —	1.000—
„Ambulanței Petran“ — Cluj	200—
Pentru scopurile culturale ale fondurilor capitulare gr-cat. din Oradea-mare	780—
Pentru Orfelinatul de fete al „Economului“ creat cu ajutorul „Asociațiunii“ — dotațiune anuală —	1.700—
„Asociațiunii pentru lit. și cultura popor. român“ pentru școala civilă și biblioteca populară dotațiune anuală —	1.000—
Fondului pentru orfani și văduve fondat prin Dr. Amos Frâncu la Reg. 2 de Inf. c. r.	300—
La dispoziția direcțiunii	210'10
Total	K 51.437'63

Cluj, la 23 Martie 1918.

Ioan Hațiegan m. p., president.

V. Varga m. p. Dr. S. Nemeș m. p. E. Poruțiu m. p.

Petru S. Simu m. p. Dr. Dioniziu Pop m. p.

Active.

Casa	124.109 35	K	
Bon în Giro-Conto	253.847 50		
Bon în casa de păstrare postală	4.331 77		
Bon la băncii	781.098 13		1.163'386 75
Cambii	843.506 55		
Cambii cu acoperire hipotecară	346.973 —		1.190.479 55
Obligații asigurate cu ipotecă			121.986 76
Conturi curente cu acoperire			120.947 39
Efecte:			
a) de investiție cotate la bursă	914.342 —		
b) acții și quote	23.300 —		937.642 —
Realități			148.260 66
Debitori			17.928 06
Mobilier	8.435 93		
Amortizare	935 93		7.500 —
Interese restante			41.341 50
			K 3.749.472 67

Contul Bilanț pro 1917.

Capital		K 400.000 —
Fond de rezervă	281.516 68	
Fond special de rezervă	51.255 25	
Fond de penz. al funcționarilor	84.196 81	
Depuneri spre fructificare		2.781.088 23
Dividendă neridicată		6.095 —
Creditori		79.961 83
Interese tranzitoare		13.921 24
Profit curat		51.437 63

K 3,749.472 67

Debit.

Interese:			
pentru depuneri spre fructificare	100.807 79	K	
pentru fondurile institutului	16.112 —		116.919 79
Spese:			
salare	30.096 22		
bani de cuartir	5.804 —		
imprimare, registre, chirii și diverse	18.698 62		
marce de prezență	4.208 —		58.806 84
Contribuțiuni:			
directă	18.655 40		
10% la interese de depuneri	10.080 78		28.736 18
Amortizațiuni:			
de mobilier	935 93		
de pretenziuni dubioase	6.649 03		7.584 96
Profit curat			51.437 63
			K 263.485 40

Contul Profit și Pierdere pro 1917.

Interese:			
dela cambii escontate	104.446 25	K	
credite cambiale cu acoperire hipotecară	27.156 97		
împrumuturi pe obligații	6.773 88		
efecte	18.859 34		
cont curent	10.204 02		
capitale elocuate la bănci	34.814 27		202.254 73
Provizțiuni din efecte, moșii și diverse			47.910 —
Chirii și arânzi			13.320 67

K 263.485 40

Cluj, 31 Decembrie 1917.

Dr. Frâncu m. p., director executiv.

Pentru contabilitate:

Ioșif Ôrga m. p., secretar. Dr. Val. Drăganu m. p., casar.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Iac. Radu m. p., prezident.

Lad. Papp m. p.

A. C. Domșa m. p.

Cuteanu m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat în consonanță cu cărțile. Cluj, 23 Martie 1918.

COMITETUL DE REVIZIUNE:

I. Hațiegan m. p. prez., V. Varga m. p., E. Poruțiu m. p., P. S. Simu m. p., D. S. Nemeș m. p., Dr. D. Pop m. p.
Revăzut și aflat în ordine: Ioșif Diamandi m. p., revizor expert al „Solidarității“.